

عنوان مقاله:

آسیب شناسی کیفر سلب حق حیات با رویکرد تحولی الغا و تعدیل مجازات حول سند تحول قضائی

محل انتشار:

دومین کنفرانس بین المللی فقه، حقوق و پژوهش های دینی (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسندگان:

رضا جرجندی مقدم - کارشناس ارشد حقوق جزا و جرم شناسی، کارمند ادگستری -

ساره عدالتی - همکار، دانشجوی کارشناسی ارشد حقوق جزا و جرم شناسی، دانشگاه آزاد واحد میبد -

خلاصه مقاله:

از بدو خلقت انسان تاکنون شدید ترین نوع مجازات بشری که صرفنظر از عادلانه یا ظالمانه بودن و چگونگی نحوه اجرای آن، با چالشها و مخالفت هایی همراه بوده، مجازات سلب حیات است. همه انسانها برخوردار از حق حیات هستند. سلب این حق خدادادی با اعمال مجازات شرعی یا قانونی در ادیان و حکومت های مختلف برای افراد و خانواده آنها زیان بار بوده و تبعات اجتماعی و روانشناختی زیادی را در پی دارد. اعمال این نوع کیفر در طول ادوار گذشته هرگز مانع از ارتکاب جرائم دارای مجازات سلب حیات نشده است. در اسلام علاوه بر مجازات اعدام ناشی از احکام تعزیری، اعدام های شرعی ناشی از جرائم حدی و قصاص نفس در قوانین جزایی، احصا گردیده. با توجه به پیشرفت علم و فناوری های نوین، اصلاح و تدوین آئین نامه هایی راجع به نحوه اجرای احکام کیفری، برای این نقیصه مبنی بر صلاح قوانین مرتبط، به جز در موارد بسیار محدود گام موثری برداشته نشده. لزوم رعایت حقوق بشریت در جوامع مختلف و حفظ کرامت و ارزشهای ذاتی انسان، اصلاح قوانین منصفانه را در راستای رسمیت و احیا حق حیات انسانها با اعمال مجازاتهای اثرگذار به منظور حرمت خون آدمیت ایجاب می نماید. در ایران با مثلث کیفر سلب حیات (اعدام حدی، اعدام تعزیری و قصاص نفس مواجه هستیم. با عنایت به اینکه دو نوع کیفر حدی و قصاص برگرفته از شرع مقدس اسلام است، صرفنظر از عدم امکان لغو، تعدیل یا اعمال مجازات جایگزین آنها در شرایط خاصی منجمله «توبه و عفو» پیش بینی شده است، لیکن در اعمال و اجرای اعدام تعزیری تعیین مجازات های جایگزین راحت تر صورت خواهد گرفت. در این مقاله حسب اقتضای ضرورت رعایت حق حیات بشر از حیث برخورداری از قوانین عادلانه، الغا و یا اعمال مجازاتهای غیر از کیفرهای سالب حیات و به حداقل رساندن آنها به طور عام در تمام جوامع و به نحو خاص در ایران مورد بررسی قرار گرفته و پیشنهادهای کاربردی به منظور تحول نوین در زمینه قانونگذاری و اصلاح کیفر اعدام، حول سند تحول قضائی ارائه می گردد.

کلمات کلیدی:

سلب حیات، کیفر، حقوق بشر، اعدام، سند تحول

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1193605>

